

FACTCHECK ARTIKEL KNACK - 10 JUNI 2020

Wat zegt KNACK?	Wat zijn de feiten?
Vlaams minister Zuhair Demir (N-VA) staat onder zware druk om ondanks negatieve adviezen voor 185 miljoen euro een nieuwe afvalverbrandingsoven van Isvag in een woonwijk in Wilrijk te laten bouwen.	Alle uitgebrachte adviezen, behoudens het advies van de gemeente Aartselaar, zijn (voorwaardelijk) gunstig. De investeringskost van de nieuwe installatie werd niet op 185, maar wel op 175 miljoen euro begroot.
Ook al druist dat in tegen haar klimaatplan, haar partijprogramma én het Vlaams regeerakkoord.	<p>Het project van ISVAG voldoet wel degelijk aan het klimaatplan en het Vlaams regeerakkoord (Huishoudelijk afvalstoffenplan). Mocht dit niet zo zijn, dan zou OVAM nooit een voorwaardelijk gunstig advies hebben afgeleverd. De doelstellingen van het van kracht zijnde uitvoeringsplan voor huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval voorzien dat het aanbod aan brandbaar afval in Vlaanderen zal dalen en nadat die daling is gerealiseerd, dient ook de bestaande verbrandingscapaciteit te dalen.</p> <p>In 2018 rapporteerde OVAM een tekort aan verbrandingscapaciteit van 90.000 ton (toen al rekening houdend met de uitbreiding van Bionerga die pas in 2020 in gebruik zal worden genomen). Daarnaast gaf OVAM in 2019 toelatingen voor de uitvoer van brandbaar afval naar vooral Nederland en Duitsland voor 367.000 ton. Vlaanderen heeft dus al jarenlang een tekort aan eigen verwerkingscapaciteit, getuige het feit dat er nog altijd brandbaar bedrijfsafval op stortplaatsen terecht komt. De capaciteit om het eigen afval te verwerken is essentieel, zowel voor de bescherming van het milieu als de volksgezondheid/luchtkwaliteit.</p>
Ondanks eerdere beloftes om de oven te sluiten, stelde Philip Heylen, de voormalige Antwerpse CD&V-schepen en ex-voorzitter van Isvag, enkele jaren geleden voor om op dezelfde plaats toch een nieuwe én grotere oven te bouwen.	<p>Philip Heylen heeft nooit beloofd om de oven te sluiten. Hij heeft steeds gesteld dat in 2010 een vergunning voor 10 jaar werd aangevraagd om in die 10 jaar mogelijke alternatieven te onderzoeken. Uitvoerig onderzoek heeft aangetoond dat die alternatieven er niet zijn.</p> <p>De plannen om een nieuwe installatie te bouwen zijn geen voorstel van Philip Heylen, maar een beslissing die in 2016 genomen werd door de raad van bestuur van ISVAG, met daarin vertegenwoordigers van de verschillende politieke fracties. De plannen voor de nieuwe installatie werden bovendien herbevestigd door de vertegenwoordigers van de steden en gemeenten in de nieuwe raad van bestuur in 2019.</p>
De huidige vergunning voor de oude Isvag-oven loopt in november dit jaar af. Daarom werd beslist om die te verlengen, eerst tot 2025, later zelfs tot 2027. Daarmee werd tijd gekocht om alternatieven voor Wilrijk te bestuderen.	<p>De beslissing om een nieuwe installatie te bouwen werd door de raad van bestuur genomen in 2016. De vergunning voor de bestaande installatie werd verlengd om de continuïteit van de restafvalwerking te garanderen. Vlaanderen heeft immers een tekort aan verwerkingscapaciteit, zo blijkt uit de cijfers van OVAM.</p> <p>De ISVAG installatie is niet alleen nuttig, ze is zelfs noodzakelijk. De verlenging die in 2018 werd toegekend, gold toen voor 7 jaar tot 2025. Die vergunning werd door de Raad voor vergunningsbetwistingen vernietigd om formalistische redenen. Op 10 april 2020 werd de verlenging herbevestigd, opnieuw voor 7 jaar tot 2027.</p>

<p>De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) presenteerde op 18 december 2019 haar rapport Request for Formation (RFI).</p>	<p>Het eindrapport van de RFI dateert van 14 januari 2020. Van de RFI circuleren 4 versies, 3 van december 2019 en één definitieve van januari 2020. Deze RFI is bovendien niets meer dan een (commerciële) marktbevraging, in opdracht van de Stad Antwerpen zonder overleg met de andere vennoten van ISVAG.</p> <p>VITO geeft zelf aan dat er nog heel wat essentiële informatie ontbreekt en wijst bovendien op een aantal belangrijke risico's die aan de alternatieven verbonden zijn. Zo vormt het feit dat geen van de aanbieders momenteel rechten heeft op een terrein om de installatie te bouwen of om minstens één noodzakelijk overslagstation te realiseren. De beslissing tot bouw van een nieuwe installatie is door de raad van bestuur van ISVAG genomen in oktober 2016. Bij elke stap in het ontwerp, de verschillende onderzoeken en de vergunningsprocedure is telkenmale het akkoord van de raad van bestuur gevraagd. Ook op elke Algemene Vergadering wordt toelichting gegeven bij de stand van zaken van het dossier. Gaan we alle studies die geleid hebben tot de weloverwogen beslissing tot bouw van een nieuwe installatie dan ineens allemaal naast ons neerleggen? Gaan we alle studies die nadien uitgevoerd zijn en die telkenmale bevestigd hebben dat de beslissing van de Raad nog steeds staat als een huis, parkeren om ons in een avontuur te storten waar niemand het einde van kent? Vindt men dat een blijk van goed bestuur?</p>
<p>Het VITO noemt het havenalternatief ook financieel een goede zaak voor de stad Antwerpen. De verwerkingskosten zijn 13 tot 20 euro per ton afval goedkoper dan in Wilrijk. Dat kan de stad jaarlijks 2,5 tot 3,8 miljoen euro besparen.</p>	<p>VITO stelt zelf dat het niet mogelijk is om aan de RFI financiële conclusies te verbinden omdat heel wat essentiële informatie ontbreekt. Bovendien wordt in de berekening geen rekening gehouden met het feit dat een locatie in de haven extra transporten en minstens één overslagstation noodzakelijk zal maken. Dit brengt extra kosten met zich mee.</p> <p>Berekeningen door Grant Thornton wezen uit dat een verhuis naar de haven niet zal resulteren in een besparing van 13 tot 20 €/ton, maar een aanzienlijke meerkost voor de vennoten: <i>“Als we rekening houden met de impact van de BTW (10,42 €), de aangepaste afschrijvingstermijn voor ISVAG (12,17 €) en de kost voor de overslag (20 tot 30 €), dan bekommen wij een meerprijs voor de alternatieve aanbieders ten opzichte van de ISVAG-prijs van 35 tot 42 €/ton. Daar bovenop komt nog een te verwachten meerkost voor de warmteopwekking voor de huidig geplande regio Ter Beke en Nieuw Zuid.”</i></p> <p>Daarnaast merken we op dat twee van de drie aanbieders in de RFI een installatie voorstellen zonder SCR (katalytische denox), terwijl de rookgasreiniging die ISVAG voorstelt bijzonder performant is. Dit zal een gigantische impact hebben op de NOx emissies en toont aan dat voor privébedrijven andere dan de ecologische aspecten primeren.</p>

<p>Nochtans noemen VITO-experts de ligging in de haven heel aantrekkelijk. De oven kan de stoom, die opgewekt wordt uit de verbranding, rechtstreeks leveren aan de industrie. Stoom wordt in de haven nu vooral geproduceerd door fossiele verbranding, wat allesbehalve milieuvriendelijk is.</p>	<p>Stoom leveren aan één grote industriële afnemer in de haven houdt grote technische en economische risico's in. Het kan niet dat de verwerking van het huishoudelijk restafval compleet afhankelijk wordt gemaakt van één afnemer. Met het concept van ISVAG, waarbij elektriciteit en warmte wordt uitgekoppeld, kan energetisch de hoogst mogelijke efficiëntie bereikt worden en tegelijk wordt ook het risico inzake afname gespreid én kan flexibel ingespeeld worden op de fluctuerende noden (seizoenen).</p> <p>De studie van VITO van 2017 ("Energetische evaluatie van mogelijke alternatieve inplantingslocaties van de nieuwe verbrandingsoven van ISVAG") onderschrijft dit: <i>"Het totale rendement van de verbrandingsoven zou (op vollost bij maximale injectie van restwarmte op het warmte- of stoomnet) ook systematisch lager liggen wanneer men deze aan een stoomnet zou koppelen i.p.v. een warmtenet op lagere temperatuur"</i>. Bovendien bevestigde VITO zelf in een tweede onderzoek in februari 2020 dat <i>"ISVAG essentieel is voor de ontwikkeling van het warmtenet in het Zuiden van Antwerpen."</i> VITO erkent bijgevolg in een latere studie dan de RFI van januari 2020 de relevantie van ISVAG op de huidige locatie.</p>
<p>De oven staat daar op een industrieterrein en niet in een woonwijk. Het afval kan deels ook milieuvriendelijker over water en per spoor naar de oven getransporteerd worden, terwijl dat in Wilrijk moet gebeuren via vrachtwagens, wat zo'n 230 vrachten per dag betekent. Dat legt een hypotheek op de leefbaarheid van Wilrijk en zeker van het naburige Aartselaar.</p>	<p>De installatie staat in Wilrijk in een zone voor openbaar nut, naast het waterzuiveringsstation van Aquafin. Het cijfer van 230 vrachten per dag klopt overigens ook niet. Vandaag ontvangt ISVAG gemiddeld 80 vrachtwagens per dag. Met de nieuwe installatie zouden daar 8 extra vrachtwagens bijkomen.</p> <p>In het MER voor de nieuwe installatie werd de mobiliteit uitvoerig onderzocht en werd vastgesteld dat de impact van ISVAG verwaarloosbaar is. Het Agentschap wegen en verkeer en het Departement mobiliteit en openbare werken, hebben in het kader van de vergunningsaanvraag trouwens repectievelijk een voorwaardelijk gunstig en een gunstig advies afgegeven.</p> <p>De RFI toont overigens ook aan dat een verhuis naar de haven zou resulteren in heel wat meer tonnenkilometers en dat in dat geval sowieso minstens één of meerdere overslagstations zullen noodzakelijk zijn.</p> <p>De RFI heeft bovendien ook aangetoond dat de retourtransporten uit de haven leeg zullen zijn. In het buitenland zien we trouwens dat heel wat installaties in of nabij het centrum van de stad worden gebouwd (bijvoorbeeld Wenen, Monaco), omdat dit de aanvoer van afval en uitkoppeling van warmte net makkelijker maakt. In Kopenhagen wordt momenteel een gloednieuwe trendy woonwijk ontwikkeld op nauwelijks 350 meter van de nieuwe ARC afvalenergie-installatie.</p>
<p>De kansen voor het havenalternatief stegen fors op 25 maart van dit jaar. Toen gaf het Vlaams Energieagentschap (VEA) een negatief advies voor een nieuwe verbrandingsoven in Wilrijk.</p>	<p>Wat opmerkelijk is, is dat VEA aanvankelijk niet één, maar twee adviezen heeft afgeleverd. Een voorwaardelijk gunstig advies over de energetische performantie, en een ongunstig advies over de kosten-baten-analyse (KBA), dat nota bene gebaseerd was op een bericht van de Aartselaarse mina-raad en een krantenartikel over de RFI. Nog opvallender is trouwens dat VEA in de eerste vergunningsprocedure in 2018 over beide aspecten - de energetische performantie én KBA - nog gunstig heeft geadviseerd in één advies.</p>

<p>Nog volgens OVAM moet de site bereikbaar zijn voor alternatieve verkeersmodi, zoals spoor en water.</p>	<p>Dit staat niet in het OVAM advies. Dit geldt niet voor bestaande installaties of voor nieuwe die worden gebouwd ter vervanging van een bestaande.</p> <p>Het OVAM advies stelt letterlijk: <i>"Conform de bepalingen van het HAGBA kunnen nieuwe verwerkingsinstallaties op een nieuwe site alleen worden vergund als de installatie ook bereikbaar is via alternatieve vervoersmodi (spoor of water) en er garanties zijn dat die modi ook daadwerkelijk zullen worden gebruikt. In andere gevallen is de totale ecologische voetafdruk in het algemeen, en de mobiliteitsproblematiek rond een installatie in het bijzonder een belangrijk aspect dat moet worden meegenomen door de vergunningverlenende overheid. Het mobiliteitsaspect wordt geëvalueerd in het MER, inclusief de vergelijking met mogelijke andere locaties voor de installatie. Voor de nieuwe installatie op de bestaande locatie worden geen bijkomende milderende maatregelen voorgesteld. ISVAG is voor de organisatie van de aanvoer vooral afhankelijk van haar vennoten. Conform het MER kan er enkel nog winst geboekt worden op het vlak van personenvervoer (woon-werkverkeer)."</i></p> <p>Zoals OVAM zelf aangeeft, is de voorwaarde mbt alternatieve transportmodi voor verwerkingsinstallaties van huishoudelijk restafval trouwens moeilijk realiseerbaar.</p>
<p>Een capaciteit van 190.000 ton afval per jaar is te veel voor het stadsgewest alleen. Uit de cijfers van 2015 tot en met 2018 blijkt dat de bestaande Isvag-oven nooit zijn volle capaciteit van 150.000 ton per jaar gebruikte.</p>	<p>In het werkingsgebied produceren de iets meer dan 1 miljoen inwoners jaarlijks samen ongeveer 180.000 ton restafval. In het ISVAG werkingsgebied zien we overigens dat de aanvoer de afgelopen jaren nagenoeg constant blijft (2016: 180.872 ton / 2017: 180.055 ton / 2018: 178.546 ton / 2019: 179.796 ton).</p> <p>De aangevraagde capaciteit van 190.000 ton voor de nieuwe installatie is gebaseerd op twee elementen: een prognose van de restafvalcijfers in het werkingsgebied, die volgens de OVAM-doelstellingen zullen dalen, en op een prognose van de bevolkingstoename. De combinatie van beide curves levert eigenlijk een benodigde capaciteit van 199.000 ton op. Voor wat betreft de daling van het restafval legt ISVAG de lat voor zichzelf zelfs nog iets hoger en beperkt daarom haar aanvraag tot 190.000 ton.</p> <p>Het feit dat ISVAG vandaag niet haar vergunde capaciteit van 159.000 ton (en niet 150.000 zoals vermeld staat in het artikel) benut is te wijten aan louter technische redenen, met name de samenstelling van het afval. De installatie draait immers op vollast.</p>
<p>Op 5 mei kwam de Gewestelijke Omgevingsvergunningscommissie (GOVC) samen om onder Vlaamse agentschappen tot een gezamenlijk standpunt te komen. Op basis van adviezen van een dertigtal bedrijven en overheidsinstellingen, waaronder ook VEA en OVAM, besloot de commissie in haar verslag: 'algemene conclusie: ongunstig'. De GOVC stelde de minister voor om de vergunning te weigeren.</p>	<p>Er is enkel sprake van een mogelijke intern werkdokument dat niet door de GOVC werd bekrachtigd. De GOVC heeft dan ook nog geen advies aan de minister uitgebracht, wat ook herhaaldelijk door de minister zelf werd bevestigd. Het enige wat momenteel voorligt is de lijst met adviezen die door de verschillende instanties werden uitgebracht en opgeladen op het omgevingsloket: behoudens het advies van de gemeente Aartselaar, zijn deze adviezen stuk voor stuk (voorwaardelijk) gunstig.</p>

<p>Toen kwam volgens ingewijden een ongeziene lobbymachine op gang om die negatieve adviezen en het kritische VITO-rapport van tafel te veegen. Sterke man hierachter is volgens ingewijden Kristof Bossuyt. (...) Bossuyt vertelde in beperkte kring stoer dat hij 'als een bulldozer over al die negatieve adviezen heen zal razen'.</p>	<p>ISVAG heeft al haar beslissingen en plannen steeds onderbouwd met studies en adviezen. Die zijn in alle transparantie steeds op de website van ISVAG gepubliceerd. Ook tijdens de hoorzitting bij de GOVC op 5 mei heeft ISVAG enkel en alleen objectieve argumenten aangebracht om aan te tonen dat het negatieve VEA advies geen steek hield. Nadat ISVAG inzage kreeg in een gedeeltelijk gecensureerde versie van de RFI, hebben we ook die geanalyseerd en met argumenten aangetoond dat de vermeende alternatieven die sommigen uit deze RFI weerhouden, op drijfzand gebaseerd zijn.</p> <p>Waar de vermeende uitspraak van Kristof Bossuyt vandaan komt is ons een raadsel. Kristof Bossuyt ontkent met klem dit ooit te hebben gezegd met betrekking tot de negatieve adviezen.</p>
<p>Dat bulldozerwerk lijkt vruchten af te werpen. Op 25 mei veranderde het VEA plots van mening: het ontbreken van een fatsoenlijke kosten-batenanalyse (KBA) mag geen rem zijn voor het project. In het aangepaste rapport raadt Luc Peeters 'de aanvrager aan eventuele opportuniteiten te onderzoeken tot bijkomende warmtebenutting om zo in de toekomst tot een maximale economische rendabiliteit te komen'. Het negatief advies werd veranderd in 'positief met opmerkingen'.</p>	<p>Wat opmerkelijk is, en waar iedereen vandaag aan voorbij gaat, is het feit dat VEA aanvankelijk niet één, maar twee adviezen heeft afgeleverd. Een voorwaardelijk gunstig advies over de energetische performantie, en een ongunstig advies over de kosten-baten-analyse, dat gebaseerd was op een bericht van de mina-raad in Aartselaar en een krantenartikel over de RFI. Nog opmerkelijker is dat hetzelfde VEA in de eerste vergunningsprocedure in 2018 over beide aspecten - energetische performantie én KBA - nog gunstig heeft geadviseerd.</p>
<p>Op deze manier wordt de rode loper uitgerold voor minister van Omgeving en Energie Zuhair Demir om ondanks alle negatieve argumenten toch een vergunning af te leveren voor een nieuwe en grotere Isvag-oven in Wilrijk. Ze hoeft alleen te verwijzen naar een positief advies van haar adviesorganen.</p>	<p>Welke negatieve argumenten? Zowel het MER, als alle studies die ISVAG liet uitvoeren, tonen net het tegengestelde aan. Alle adviezen, behoudens dat van de gemeente Aartselaar, zijn (voorwaardelijk) gunstig. Men tracht op basis van de RFI negatieve vooroordelen te onderbouwen, maar VITO heeft zelf aangegeven dat in deze RFI een pak essentiële informatie ontbreekt en waar met cruciale elementen geen rekening werd gehouden.</p>

<p>Experts vragen zich af waarom dan überhaupt nog een nieuwe verbrandingsoven nodig is. Een nieuwe, grotere oven heeft net veel meer afval nodig om rendabel te zijn.</p>	<p>In 2018 rapporteerde OVAM een tekort aan verbrandingscapaciteit van 90.000 ton (toen al rekening houdend met de uitbreiding van Bionerga die pas in 2020 in gebruik zal worden genomen). Daarnaast gaf OVAM in 2019 toelatingen voor de uitvoer van brandbaar afval naar vooral Nederland en Duitsland voor 367.000 ton. Vlaanderen heeft dus al jarenlang een tekort aan eigen verwerkingscapaciteit, getuige het feit dat er nog altijd brandbaar bedrijfsafval op stortplaatsen terecht komt.</p> <p>De capaciteit om het eigen afval te verwerken is essentieel, zowel voor de bescherming van het milieu als de volksgezondheid/luchtkwaliteit. Een afvalenergie-centrale maakt hierbij onlosmakelijk deel uit van een circulaire economie. De recente covid-crisis heeft eens te meer aangetoond dat de 'cleaning power' van een verbrandingsoven noodzakelijk is om vervuilde, niet-recycleerbare stoffen uit de kringloop te halen. Net als de Vlaamse overheid hebben ook de lokale besturen absoluut de ambitie om het restafval verder te laten afnemen. Naarmate Vlaanderen nieuwe initiatieven ontwikkelt om recyclage-activiteiten uit te bouwen in de eigen regio, zal de hoeveelheid te verwerken brandbare recyclageresidu's in de toekomst ook toenemen. Denken dat een circulaire economie meteen gelijk staat aan 'zero waste' is een illusie.</p>
<p>De capaciteit wordt bovendien nog verhoogd. Dat betekent dus dat er nog meer afval naar hier wordt gebracht over de Boomsesteenweg, nu al een van de drukste en dodelijkste wegen in Vlaanderen.</p>	<p>In het MER werd aangetoond dat de impact van ISVAG op de mobiliteit verwaarloosbaar is. De gevraagde uitbreiding van de capaciteit zal resulteren in 8 bijkomende vrachtwagens per dag.</p> <p>Locatiestudies die door Transport & Mobility Leuven, in opdracht van ISVAG werden uitgevoerd, bevestigden dat de huidige locatie in Wilrijk de meest optimale is.</p>
<p>Jaren geleden is Philip Heylen als schepen van Antwerpen onze gemeenteraadsleden persoonlijk komen uitleggen dat een nieuwe oven op dezelfde plaats onbespreekbaar was. Maar toen hij baas werd van Isvag heeft Heylen zijn kar helemaal gekeerd en kwam hij pronken met een ovenschouw van meer dan honderd meter hoog.</p>	<p>Philip Heylen werd in 2001 voorzitter van ISVAG en pas in 2004 schepen in Antwerpen. De plannen om een nieuwe installatie te bouwen zijn geen voorstel van Philip Heylen, maar een beslissing die in 2016 genomen werd door de raad van bestuur van ISVAG, met daarin vertegenwoordigers van de verschillende politieke fracties. De plannen voor de nieuwe installatie werden herbevestigd door de nieuwe raad van bestuur in 2019.</p>
<p>Het moest een nieuw ijkpunt worden langs de A12. In Aartselaar praten ze nu over "de peniskoker van Heylen". Het nieuwe 65 meter hoge gebouw moet volgens Isvag een 'landmark' van architectuur worden, een soort 'nieuwe stadspoort'.</p>	<p>Het ontwerp van de buitenschil voor de nieuwe installatie is tot stand gekomen na een aanbestedingsprocedure voor architecten, onder leiding van de Antwerpse stadsbouwmeester Christian Rapp. De stadsbouwmeester heeft ook de verdere uitwerking van het ontwerp begeleid.</p>

<p>Ook De Wit vindt dat er 'gekke dingen' gebeuren in het dossier. 'Toch vreemd dat een duidelijk negatief advies van het VEA plots verandert in een positief, zonder bijkomend onderzoek.</p>	<p>VEA heeft niet één, maar twee adviezen afgeleverd. Een voorwaardelijk gunstig advies over de energetische performantie, en een ongunstig advies op basis van de KBA. In de eerste vergunningsprocedure in 2018 heeft VEA over beide aspecten - energetische performantie én KBA - nog gunstig geadviseerd. Vindt men het dan ook 'gekke dingen' dat een aanvankelijk gunstig advies plots negatief was geworden - nota bene op basis van een bericht op de website van de Aartselaarse mina-raad en een krantenartikel over de RFI?</p> <p>Overigens, de gemeente Aartselaar brengt sinds jaar en dag wel al haar afval naar ISVAG en heeft ook eerder aangegeven dat het de restwarmte van ISVAG zou willen gebruiken om het gemeentelijk zwembad te verwarmen.</p>
<p>De gemeenteraad van Aartselaar gaat zeker in beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, als Isvag toch een vergunning zou krijgen, aldus nog De Wit. Die Raad vernietigde eind 2019 al de eerdere vergunning van Joke Schauvliege (CD&V) voor de verlenging van de oven tot 2025.</p>	<p>De raad voor vergunningbetwistingen heeft inderdaad de vergunningsverlenging in 2019 vernietigd om louter formalistische redenen. Dit had dus niets met de inhoud van het dossier te maken. Die hervergunning werd op 10 april 2020 door de bevoegde minister toegekend.</p>
<p>Stany Vaes, directeur van Go4Circle, heeft vragen bij het Isvag-project in Wilrijk. 'Het lijkt er stilaan op dat het havenalternatief van het VITO geen eerlijke kans krijgt. Nochtans heeft dat mooie voordelen. Bij de verbranding van afval komt veel warmte vrij die kan worden omgezet in stoom. Die kunnen havenbedrijven inzetten in hun productieproces. Als die stoom verkocht kan worden, wordt het financiële plaatje van de verbrandingsoven aantrekkelijker.' Vaes bevestigt dat drie marktpartijen interesse hebben getoond om in zo'n project te investeren. Het zou gaan om Indaver, Veolia en Suez. Hij verwijst ook naar een Britse studie van het internationale milieuadviesbedrijf Eunomia Research and Consulting. Daaruit blijkt dat gemeenten en intercommunales de ophaling en verwerking van afval beter kunnen overlaten aan gespecialiseerde privébedrijven.</p>	<p>Vandaag is Vlaanderen niet in staat al haar eigen brandbaar restafval te verwerken. Een belangrijke hoeveelheid voeren we dus nog steeds uit of storten we nog. We delen de ambitie om het restafval verder af te laten nemen, we dienen ons ervan bewust te zijn dat er door iedereen al heel wat inspanningen geleverd zijn. De beste garantie om er mee op toe te kijken dat die inspanningen blijven voortgezet worden, is net wanneer de lokale besturen hier meer dan een vinger in de pap hebben én houden.</p> <p>De gemeenten en afvalintercommunales dragen de wettelijke opdracht te zorgen voor het huishoudelijk afvalbeleid. Die lokale aanpak op maat en lokale sturing wordt internationaal erkend als één van de fundamenten van het succesvol Vlaams afvalbeleid. Vlaanderen kiest terecht voor een ambitieus materialenbeleid, en de Vlaamse gemeenten en intercommunales staan voor de uitvoering van dat beleid. Dankzij die inspanningen haalt Vlaanderen een graad van selectieve inzameling van 70%, één van de beste resultaten in Europa. Storten van huishoudelijk afval is tot nul herleid (voor bedrijfsafval en brandbare residu's ligt dat anders).</p> <p>In tegenstelling tot andere landen, hebben we in Vlaanderen de voorbije jaren stabiliteit gekend in de eindverwerking. Het belang van deze sector is nogmaals uitvoerig gedemonstreerd tijdens de recente COVID-19-crisis. Afvalbeheer is daarbij terecht aangemerkt als essentieel, en de dienstverlening en milieuverantwoorde verwerking met het oog op de bescherming van de volksgezondheid is op geen enkel moment in het gedrang gekomen.</p>

Isvag Wilrijk / Stoomalternatief Haven

Investeringskosten oven: 185 miljoen euro / 150-160 miljoen euro
Verwerkingskosten per ton afval: 130 euro/ton / 110-117 euro/ton
Energierendement: 56 procent / 80 procent
Vermeden CO2: 72.000 ton/jaar / 130.000 ton/jaar

Allereerst: de investeringskost van de nieuwe installatie werd niet op 185, maar wel **op 175 miljoen euro groot**. VITO stelt daarnaast zelf dat het **niet mogelijk is om aan de RFI financiële conclusies te verbinden** omdat heel wat essentiële informatie ontbreekt. Bovendien wordt geen rekening gehouden met het feit dat een locatie in de haven extra transporten en minstens één overslagstation noodzakelijk zal maken. Berekeningen door Grant Thornton wezen uit dat een verhuis naar de haven niet zal resulteren in een besparing van 13 tot 20 €/ton, maar een aanzienlijke meerkost voor de vennoten: *“Als we rekening houden met de impact van de BTW (10,42 €), de aangepaste afschrijvingstermijn voor ISVAG (12,17 €) en de kost voor de overslag (20 tot 30 €), dan bekomen wij een **meerprijs voor de alternatieve aanbieders ten opzichte van de ISVAG-prijs van 35 tot 42 €/ton**. Daar bovenop komt nog een te verwachten meerkost voor de warmteopwekking voor de huidig geplande regio Ter Beke en Nieuw Zuid.”*

Daarnaast merken we op dat twee van de drie aanbieders in de RFI een installatie voorstellen zonder SCR (katalytische denox). Op die manier zal de NOx uitstoot een pak hoger liggen. De rookgasreiniging die ISVAG voorstelt is bijzonder performant en dat heeft vanzelfsprekend een kostprijs. Het toont meteen aan dat voor privébedrijven andere dan de ecologische aspecten primeren.

Betreffende de verwerkingskost per ton, vermelden we dat die bij ISVAG **105 euro/ton bedraagt**. Van de 130 euro/ton die de vennoten als voorschot betalen, vloeit jaarlijks dus een aanzienlijk deel terug naar de steden en gemeenten, onder de vorm van een creditnota. Vermeldenswaardig is bovendien dat deze verwerkingsprijs momenteel negatief wordt beïnvloed door het feit dat ISVAG door haar ontoereikende capaciteit verplicht wordt om jaarlijks om en bij de 40.000 ton restafval te laten verwerken door een privébedrijf, dat hiervoor een aanzienlijk hoger tarief hanteert.

Betreffende het energierendement verwijzen we naar ARC in Kopenhagen: een nieuwe installatie daar, gelijkaardig aan de installatie die ISVAG wil bouwen, haalt **een rendement dat zelfs boven de 100% uitstijgt**. De vermeden CO2 zal dan ook evenredig stijgen. Een studie van Zero Emission Solution toonde aan dat ISVAG, wanneer 55% van het theoretisch potentieel via het warmtenet wordt benut, volledig **CO2-neutraal wordt**. Bovendien zal de nieuwe installatie Carbon Capture-ready zijn, zodat ze kan uitgerust worden met een CO2 afvang, zodra de techniek hiervoor BBT wordt.